

тичних маршрутів: ботанічних, зоологічних, географічного на Брескул (1910 м), ландшафтного на Говерлу (2061 м), ботанічного та ландшафтно-географічного на гору Піп Іван, загально-краєзнавчу на «Скелі Довбуша» та багато інших.

Залежно від цільового призначення, природоохоронного статусу, територіальної та ландшафтно-структури заповідних об'єктів виділяють їх основні функції:

- науково дослідна функція полягає у можливості проведення в заповідних територіях систематичних стаціонарних досліджень, результати яких використовують при науковому обґрунтуванні раціонального природокористування та рекреаційного навантаження.
- екологічна функція проявляється у наданні платних екологічних, соціальних і рекреаційних послуг туристам та екскурсантам.
- соціальна функція властива національним паркам та охоронним ландшафтним районам, що покликані забезпечувати рекреаційними ресурсами населення міст та індустріально-промислових агломерацій.
- природно-пізнавальна функція властива екосистемам як природного так і культурного походження. Природні екосистеми дають змогу ознайомитись туристам і краєзнавцям з пам'ятками та явищами природи, красивими пейзажами, відвідати екологічно чисті об'єкти, познайомитись з екзотичним рослинним і тваринним світом, відвідати історичні місця та споруди.
- культурно-освітня та дидактична функція сприяє розвитку загально-освітньої сфери людини, розширює її природничий та краєзнавчий світогляд; виховує природоохоронну активність та відповідальність за стан природи.
- ландшафтно-естетична функція полягає не лише у збереженні існуючих природних парків, а й у створенні нових ландшафтних парків.

При визначенні перспектив розвитку рекреаційної діяльності та, зокрема, туризму в Українських Карпатах слід враховувати, що пріоритетними повинні бути ті види, які є популярними на сьогодні та можуть бути перспективними напрямками розвитку рекреаційної діяльності на національному та ландшафтному рівнях.

Література

1. Пангелов Б.П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: навч. посіб. / Б.П. Пангелов. – К.: Академвидав, 2010. – 248 с.
2. Чеховська Л. Я., Сіренко Р. Р. Основи краєзнавчо-туристичної діяльності: Навчальний посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 172 с.

ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ ПРИ ПІДГОТОВЦІ УЧНІВ ДО ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Гончарова Н.О. (м. Київ, Україна)

З появою зовнішнього незалежного оцінювання в Україні вчителі все більше приділяють увагу сучасним дидактичним матеріалам, правильне і розумне використання яких збагачує навчальний процес, готує учнів до майбутніх життєвих іспитів.

Метою даного дослідження є аналіз використання схематичної наочності, карток-завдань, ігрових дидактичних матеріалів під час підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. Базовим у дослідженні став курс "Географія материків і океанів" (7 клас).

Значний внесок у методичне забезпечення курсу "Географія материків і океанів" зробили вітчизняні вчені, методисти, викладачі М.Д. Білоус, Г.Д. Довгань, Г.В. Думанська, С.Л. Капіруліна, С.Г. Кобернік, Р.Р. Коваленко, Л.В. Костенко, Н.В. Максименко, О.Ф. Надтока, Т.Г. Назаренко, Н.І. Павлюк, В.А. Пересядько, В.Ю. Пестушко, М.І. Пугач, О.Г. Стадник, О.М. Топузов, Г.Є. Уварова, В.Л. Ципін.

Колективами авторів розроблені робочі та залікові зошити, практикуми, тренувальні тести, опорні схеми, таблиці і картосхеми, завдання для поточного та тематичного оцінювання, тести, тренувальні вправи для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з географії тощо.

Про інтерес до використання дидактичних матеріалів свідчать розробки конспектів уроків, статті, представлені у фаховій періодичній літературі.

Зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО) – це іспити у формі тестів для вступу до вищих навчальних закладів в Україні, спрямовані на визначення рівня знань випускників середніх навчальних закладів.

Історія сучасної тестології почалася з появи перших зразків шкільних тестів успішності як інструменту індивідуальних вимірів ще 1864 року у Великобританії [1].

В Україні система зовнішнього незалежного оцінювання формується із 2004 року за підтримки міжнародних і громадських організацій, а з 2008 року – стає обов'язковою умовою для вступу до вищих навчальних закладів. Географія включена до переліку предметів, що винесенні на тестування.

Тест – це сукупність завдань, які укладені за певними правилами та процедурами для вимірювання певної властивості, що передбачає наявність стандартної процедури проведення, заздалегідь спроектованої технології обробки та аналізу результатів, і має відповідати таким характеристикам ефективності, як валідність та надійність [1].

Програма для проведення ЗНО з географії розроблена на основі діючих програм з географії за 6-9 класи загальноосвітніх навчальних закладів (основна школа) та програми з географії рівня стандарту, академічного рівня для 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів (старша школа). Обсяг знань географічної номенклатури, термінів і понять визначається в межах діючої програми чинних підручників [2].

Тест на зовнішньому незалежному оцінюванні з географії передбачає розв'язок завдань п'яти рівнів: з вибором однієї правильної відповіді; на встановлення відповідності; на встановлення правильної послідовності; з вибором трьох правильних відповідей із шести запропонованих варіантів відповіді; відкритої форми з короткою відповіддю [3,4].

Завдання тестів розраховані на високий рівень оволодіння учнем шкільною програмою з географії за 6-10 класи і сформованості у нього міцної бази географічних знань. Однак реалії значно відмінні від практики.

Аналіз останніх досліджень з окресленої проблеми дає змогу констатувати, що серед різноманітності дидактичних матеріалів широкого використання на уроках географії в сьомому класі здобули засоби схематичної наочності. Їх системне використання сприяє поступовому переходу від суто репродуктивної діяльності (7 класи) до частково-пошукової (7-8 класи) і дослідницької (9-10 класи).

Вчитель сам обирає той чи інший вид дидактичних матеріалів для свого уроку, а також види контролю рівня навчальних досягнень учнів.

Слід зазначити, що застосування різних форм завдань в тестах сприяє розвитку логічного мислення учнів, вмінню співзв'язати, конкретизувати, виділяти суттєву інформацію щодо обраної теми, розвивати зорову пам'ять, вміння чітко та лаконічно формулювати відповідь. Поточне тестування спонукає до систематичного вивчення матеріалу, дає можливість проаналізувати свої помилки, не допускати їх при тематичному оцінюванні.

Перевірка знань з використанням карток-завдань дозволяє ще раз закріпити навчальний матеріал. Завдання, подані у картках, залежно від змісту і мети можна використовувати на всіх етапах уроку.

Не слід зупинятися лише на схематичній наочності і картках-завданнях. Рушійною силою уваги школярів є цікавість. Саме тому, доцільним буде підвищення ефективності уроків географії у курсі "Географія материків і океанів" за рахунок використання ігрових дидактичних матеріалів.

Отже, підсумовуючи даний матеріал, можна зробити висновок, що системне використання дидактичних матеріалів на уроках географії в сьомих класах, їх подальше застосування в основній та старшій школі протягом п'яти років є міцним підґрунтям для успішного складання ЗНО.

Комплекс дидактичних матеріалів, підібраний відповідно до вікових особливостей школярів, мети та завдань кожного уроку, рівня підготовленості класу, забезпечує формування системних знань з географії, високий рівень їх якості та засвоєння.

Можливість диференціювання навчання з використанням дидактичних матеріалів створює сприятливі умови для розвитку пізнавальної діяльності, активності, виявлення обдарованості кожного учня.

Література

1. Гуцало Е.У. Педагогічне тестування в системі контролю і оцінки якості навчання студентів (на базі дисциплін психолого-педагогічного циклу педагогічного університету) / Е.У. Гуцало. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2011. – 68с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://wiki.kspu.kr.ua/images/f/fb/Maket.pdf>
2. Програма для проведення зовнішнього незалежного оцінювання з географії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://osvita.ua/test/program_zno/944/
3. Про типи тестових завдань та їх оцінювання [Електронний ресурс]. Режим доступу: // <http://test.svitovsit.ua/default.aspx?id=18516/>
4. Хто складає тести для ЗНО? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.parta.com.ua/articles/entrant/136/>

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФІЗИКИ

Горда Т.М. (м. Полтава, Україна)

Забезпечення високого рівня науково – технічного розвитку країни передбачає формування особистості, здатної до самовдосконалення та самовиховання. Тому одним із завдань вищої школи є підготовка студентів, які можуть самостійно орієнтуватися у отриманому потоці інформації, використовувати її та реально оцінювати. Отже, сучасній молодій людині необхідно бути грамотною та ініціативною для того, щоб нормально „функціонувати в складному і вимогливому суспільстві“.

Таким чином, головна задача викладача – сприяти творчому сприйняттю студентів навчального матеріалу і їх прагненню до досконалості. Важливо, щоб студенти дивилися на життя „відкритими очима“. Тому при вивченні фізики студентам необхідно пропонувати різні види самостійної роботи, які вимагають мобілізації знань, умінь та навичок. В процесі такої роботи студенти набувають впевненості у необхідності освіти, в значимості своїх знань, отримують здібності розмірковувати, аналізувати, створювати проекти.

Виконання студентами різних видів самостійної роботи з подальшою перевіркою результатів викладачем привчає їх до грамотного виконання технічних розрахунків та вміння користуватися довідковими даними [2].